

Aanpassing van de cursus 'op zoek naar zin' voor de huisartsenpraktijk

Gepubliceerd: 17-07-2017 Laatst bijgewerkt: 13-04-2024

Het doel van het onderzoek is om uit te zoeken hoe de cursus *Op zoek naar zin* het beste door een POH-GGZ gegeven kan worden en wat voor effecten de cursus op de deelnemers heeft.

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON45642

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Op zoek naar zin POH-GGZ

Aandoening

- Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG

Synoniemen aandoening

Depressieve klachten, somberheid

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Trimbos-instituut

Overige ondersteuning: ZonMw

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Depressieve symptomen, Huisartsenpraktijk, Reminiscentie, Thuiswonende

ouderen

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire onderzoeksvariabele is het hebben van depressieve klachten, gemeten met de Center for Epidemiological Studies Depression Scale (CES-D).

Secundaire uitkomstmaten

Secundaire onderzoeksvariabelen zijn:

- angst klachten gemeten met de Hospital Anxiety Depression Scale-Anxiety subscale (HADS-A).
- psychologisch welzijn, gemeten met de Nederlandse versie van de Philadelphia Geriatric Center Morale Scale (PFCMS).
- mastery (beheersing), gemeten met de Pearling Mastery Scale (Pearlin & Schooler, 1978).

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Depressieve klachten bij ouderen zijn een belangrijk gezondheidsprobleem. De behandeling van deze klachten vindt steeds meer plaats in de huisartsenpraktijk. Praktijkondersteuners geestelijke gezondheidszorg van de huisarts (POH-GGZ) spelen hierin een belangrijke rol. Op dit moment zijn er nauwelijks onderzochte behandelingen voor ouderen met depressieve klachten beschikbaar voor de POH-GGZ. De in andere settings goed onderzochte life review methodiek *Op zoek naar zin* lijkt een geschikte behandeling om depressieve klachten bij ouderen te verminderen. De cursus moet echter aangepast en onderzocht worden voor de POH-GGZ. Doel van de studie waarvoor wij u nu benaderen is om *Op zoek naar zin* aan te passen voor de huisartsenvoorziening. Daarna zal de aangepaste interventie op uitvoerbaarheid, toepasbaarheid en impact op depressieve symptomen, angstklachten, mastery en psychisch welbevinden onderzocht worden. Aan de hand van de resultaten zal de interventie

een laatste keer aangepast worden en daarna verspreid.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om uit te zoeken hoe de cursus *Op zoek naar zin* het beste door een POH-GGZ gegeven kan worden en wat voor effecten de cursus op de deelnemers heeft.

Onderzoeksopzet

De pilot studie bestaat uit een effect studie en een proces evaluatie. Acht POH-GGZ's worden getraind om de cursus 'Op zoek naar zin' te geven aan een groep van acht ouderen. Zij werven deze acht ouderen zelf en geven daarna acht lessen van anderhalf uur aan de ouderen. Onderzoekers van het Trimbos-instituut zullen alle participanten van de 8 groepen (n=64) interviewen voor en na de cursus om zich te krijgen op de haalbaarheid, aanvaardbaarheid en het effect van de cursus. Diepte interviews worden gehouden met alle cursusleiders (POH-GGZ) en met één deelnemer uit iedere groep. Tijdens de interventie houden de cursusleiders een logboek bij.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Acht groepen van met elk acht ouderen krijgen wekelijks een les van anderhalf uur van de cursus 'Op zoek naar zin'. >Op zoek naar Zin> (OZNZ) is een cursus die speciaal bedoeld is voor ouderen die kampen met depressieve klachten, gevoelens van eenzaamheid of zingevingproblematiek. In de cursus wordt gebruik gemaakt van life review. Het levensverhaal van de ouderen staat centraal, waarbij wordt uitgenodigd om herinneringen uit het leven op te halen. Dit wordt gedaan aan de hand van verbale en meer creatieve oefeningen. Het doel van de cursus is om opnieuw betekenis te geven en te herwaarderen.

Inschatting van belasting en risico

Voor de cursus begint worden alle deelnemers gevraagd wat hen motiveerde deel te nemen aan de cursus door middel van vragenlijst met open en gesloten vragen. (30-45 min)

De cursus zelf bestaat uit 8 sessies van 1,5 uur waar de deelnemer aan deelneemt.

Een week na de laatste cursus worden alle deelnemers telefonisch gevraagd de cursus te evalueren door middel van een vragenlijst met open en gesloten vragen. (30-45 min)

Per groep van 8 zal 1 oudere gevraagd worden voor een diepte interview van ongeveer 45 minuten.

Contactpersonen

Publiek

Trimbos-instituut

Da Costakade 45
Utrecht 3521VS
NL

Wetenschappelijk

Trimbos-instituut

Da Costakade 45
Utrecht 3521VS
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- * De participant is 65 jaar of ouder
- * De participant vertoont depressieve symptomen (score tussen 5-25 op de CES-D schaal)
- * De participant is thuiswonend
- * De participant spreekt Nederlands
- * De participant geeft aan te willen deelnemen aan groepactiviteiten, die bestaan uit life review en creatieve opdrachten.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- * Patiënten met een klinische depressie (een score => 25 op de CES-D);
- * Patiënten met te weinig kenmerken van depressie (CES-D score < 5);
- * Patiënten die al psychotrope of psychologische hulp krijgen bij hun depressie;
- * Patiënten met grote cognitieve belemmeringen;
- * Patiënten met zelfmoordneigingen;
- * Patiënten met ernstige beperkingen van het gehoor of het zicht, ondanks het gebruik van hulpmiddelen (als een gehoorapparaat)

Onderzoeksopzet

Opzet

Fase onderzoek:	2
Type:	Interventie onderzoek
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geen controle groep
Doel:	Preventie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	31-07-2017
Aantal proefpersonen:	64
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	17-07-2017
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	05-09-2017

Soort: Amendement
Toetsingscommissie: METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL61176.029.17